

HOOFDSTUK 1

Koekoek

De hele Doornwoud-burcht is nog diep in slaap als de bard zachtjes zijn kamer uit sluipt. De kraaiendroom galmt nog na in zijn hoofd, en telkens als hij in zijn verbeelding weer dat geknars van ijzeren vleugels hoort, krimpt hij even ineen.

In het Groothol is niemand te bekennen, op één lui konijn na dat op zijn stoel voorover is gezakt en met zijn hoofd op tafel ligt te snurken, met naast zijn open-gesperde mond een lege honingwijnkruik en een plasje kwijl. Het vuur in de grote haard smeult nog zachtjes na en werpt een oranje gloed over de bard als hij stilletjes langsschuifelt. Hij slaat zijn mantel om zich

heen en loopt de tochtige tunnel naar de voordeur in.

Bij de deur staat de gebruikelijke bewaker, die vervelende grote lomperik, op zijn post te slapen. Hij blaast belletjes spuug op het ritme van zijn ademhaling en beweegt onrustig zijn oren, diep in zijn dromen verzonken. De bard neemt zich voor dit te melden bij stamhoofd Hubert, stapt om de bewaker heen en opent een van de twee grote eikenhouten deuren op een kier – net wijd genoeg om naar buiten te kunnen glippen.

De dageraad breekt bijna aan, en de oplichtende hemel piept al tussen de kale boomtakken door. De sneeuw is bijna helemaal weggesmolten, en hier en daar ziet de bard de eerste dappere narcissen en sneeuwkllokjes hun kopjes uit de koude, harde grond steken om de lente te begroeten. Hij volgt het bospad naar de rand van het Doornwoud, waar hij de contouren kan zien van de Scherpe Heuvels, die zich uitstrekken naar het oosten. Over de vallei ligt een deken van mist, waardoor de heuvelrij eruitziet als een gigantische slang die zich kronkelend een weg zoekt door een bleekgrijze, dampende zee.

De bard blijft staan en kijkt om zich heen, terwijl hij de frisse, nieuwe geuren van het seizoen diep inademt. Al snel zullen overal de opgekrulde groene blaadjes

uit hun knoppen barsten en het laatste restje winter wegblazen met hun heldere kleuren.

Tijd om maar weer eens op pad te gaan, denkt de bard. Het gebeurt niet vaak dat hij drie maanden op één plek blijft (er zijn redenen waarom dat niet zo veilig voor hem is), maar het gebeurt ook niet vaak dat hij zijn oudere broer ziet.

Podkin. De bard zucht. Wat jammer dat hij die weer moet verlaten. Voor de andere konijnen in deze burcht is zijn broer niet meer dan een vermoeide, grijze langbaard. Een oude soldaat die elke avond zijn hoekje in het Groothol opzoekt om Vossenpoot te spelen met de andere veteranen en een beetje te dutten. Ze moesten eens weten...

Het geluid van een brekend twijgje, ergens achter hem op het pad, maakt een abrupt einde aan zijn overpeinzingen. Hij hoort het getrippel van kleine pootjes en dan geritsel, als iets zich snel achter een struik verbergt.

‘Ik hoor je heus wel,’ roept de bard. ‘Een dikke das op klompen maakt nog minder kabaal dan jij.’

Weer ritselt het struikgewas, en er duikt een klein figuurtje uit op – een en al flaporen en bruin gespikkelde vacht. Het is een van de zoontjes van het stamhoofd, het kleine jochie dat elke avond

aandachtig naar de verhalen van de bard zit te luisteren en hem bestookt met slimme opmerkingen en lastige vragen. ‘Het verstandige konijn’ noemt de bard hem altijd in gedachten, hoewel hij inmiddels weet dat het konijntje Roe heet.

‘Sorry, meneer,’ zegt Roe, met neergeslagen blik. ‘Ik wilde u niet bespioneren, ik wilde u alleen...’

‘Van achteren besluipen en kijken wat ik aan het doen was? Volgens mij is dat *precies* hetzelfde als bespioneren.’

‘Ja, meneer. Het spijt me, meneer.’ De kleine Roe ziet eruit alsof hij in tranen gaat uitbarsten. Hij heeft al een keer of vijfhonderd gezegd hoe graag hij bard wil worden, en nu denkt hij waarschijnlijk dat hij het voor zichzelf heeft verpest. De bard krijgt medelijden met hem.

‘Nou ja, ik deed toch niets wat het bespioneren waard was. Wat ik *wel* graag wil weten is hoe het kan dat je me zo vroeg in de ochtend hebt zien weggaan. Hoor jij niet nog veilig in je bedje te liggen?’

‘Ik kon niet slapen, meneer. Er liggen zes broers bij me in bed en die snurken allemaal zo hard dat ze me wakker houden. Ik zat onder een van de tafels in het Groothol mijn verhalen te oefenen, en toen zag ik u voorbijkomen. En toen vroeg ik me af of u iets...

bardachtigs ging doen. Dus ben ik u gevolgd. Ik wil echt *heel* graag bard worden, meneer.’

‘Dat heb je me al verteld, ja. Minstens een half miljoen keer. En noem me niet steeds “meneer”. Ik ben geen stamhoofd of ridder. Ik ben alleen maar een oude verhalenverteller.’ De bard trekt bedachtzaam aan zijn baard en vraagt zich af in hoeverre hij het kleine konijn moet aanmoedigen. Als Roe heel slecht is in verhalen vertellen zullen ze een heel onprettig gesprek moeten voeren. Maar wat als het konijntje het wél kan? Alle barden weten dat het hun plicht is om nieuwelingen met talent op te leiden. En wie moet die taak dan op zich nemen? *Ik kan het niet doen*, denkt de bard. *Niet nu, niet zoals het er nu voor staat...*

De bard ziet dat Roe nog steeds met een hoopvolle blik naar hem opkijkt.

Nu heeft hij het kleine konijn zo lang op een antwoord laten wachten dat hij hem niet meer zomaar kan wegsturen. Nee, nu moet hij iets doen, of op zijn minst iets zeggen – bij voorkeur iets bemoedigends.

Een kleine test dan maar, denkt de bard. Net als de oude meester van de bard lang geleden bij hem heeft gedaan. Hij wandelt naar een omgevallen boom en maakt het zich gemakkelijk tussen het mos en de paddenstoelen. Roe volgt hem, en zijn enorme bruine

ogen nemen elke beweging van de bard gretig in zich op. Even staren ze elkaar aan, en dan knikt de bard.

‘Goed dan, kleintje,’ zegt hij. ‘Laten we eens kijken wat je in huis hebt. Vertel me maar een verhaal.’

‘Een verhaal? Hier? Nu meteen?’ Roes oren beginnen helemaal te trillen. Hij had nooit gedacht dat hij een van zijn verhalen echt zou gaan *vertellen*, en al helemaal niet aan de bard zelf.

‘Ja, toe maar.’ De bard heeft een twinkeling in zijn ogen. ‘Het Verhaal van de Twaalf Geschenken lijkt me wel wat. Dat heb je me minstens vijf keer horen vertellen deze winter.’

Roe slikt moeizaam. Dan haalt hij diep adem, graaft het verhaal op uit zijn geheugen en laat de eerste woorden uit zijn mond rollen.

‘Nou, het was allemaal lang geleden. Ik bedoel echt *heel* lang geleden. Toen de wereld nog nieuw was en herinneringen nog moesten worden gemaakt.’

Roe kijkt de bard vragend aan, om te zien of hij het goed doet, maar die geeft geen krimp. Roe gaat verder. ‘Toen was er de Godin en die liet de stamhoofden van de Twaalf Stammen komen. Ze had een geschenk voor ze, zei ze, dus kwamen ze samen bij de cirkel van staande rotsen die Maanstee heet en gingen ze lekker eten en feestvieren, en zo.’

Toen kwam de Godin tevoorschijn, en ze had twaalf magische voorwerpen, één voor elke stam. Die zijn allemaal heel krachtig, maar ze hebben ook allemaal een zwakke plek, want de Godin wil dat de stamhoofden ze verstandig gebruiken en er geen rare dingen mee doen.

Ze zijn ook allemaal anders: een dolk voor Monbarra die alles kan snijden behalve ijzer, een sikkkel voor Roodwater die aanvoelt wanneer iets giftig is, en een helm voor Zandput die de drager onoverwinnelijk maakt.'

Roe knippert een paar keer met zijn ogen en kijkt de bard aan. Hoe moet hij er nu een eind aan breien? Een verhaal vertellen voor publiek is nog niet zo makkelijk als hij dacht. 'Einde?' zegt hij dus maar, waarna hij een beetje ineenkrimpt.

'Hm,' zegt de bard. En dan nog eens: 'Hm.'

'Het was slecht, hè?'

'Nou...'

'Ik word vast nooit een bard.' Het kleine konijn ziet er weer uit alsof hij in tranen gaat uitbarsten.

'Zo slecht was het nou ook weer niet,' liegt de bard. 'Maar ik weet zeker dat je nog een heleboel details weet die je had kunnen toevoegen. Vertel eens... wie waren de stamhoofden? Wat waren hun namen?'

Met zijn tong uit zijn mond probeert Roe zich de namen te herinneren. ‘Nou, je had Ruddel de Genezer, van Roodwater. En Schaduw de Verborgene, van Donkerhol. O, en dan was er natuurlijk nog Nokin Niemandszoon van Monbarra. Dat is mijn favoriet.’

‘Vertel me dan maar over Nokin. Wat had hij aan op die feestavond? Welke kleur hadden zijn ogen en zijn vacht? Wat voor eten vond hij lekker? Met welke liedjes zong hij mee?’

Roe kijkt de bard aan alsof die gek is geworden. ‘Hoe moet ik dat nou weten? Dat was ongeveer een miljard jaar geleden. Al die konijnen zijn allang dood.’

‘Klopt,’ zegt de bard. ‘Maar je hoeft de *echte* antwoorden ook niet te weten. Dat is waar het om gaat, bij verhalen vertellen. Wat je me net vertelde was geen verhaal. Het was alleen maar het geraamte van een verhaal: een paar feiten op een rijtje, een dooie boel. Een bard zorgt voor vlees en huid op de botten, brengt het verhaal tot leven. Maak in je hoofd je eigen, levende Nokin en geef hem dan aan je publiek. Het doet er niet toe of hij hetzelfde is als de echte Nokin – zoals je al zei, die leefde duizenden jaren geleden. Er is toch niemand die je gaat vertellen dat je het fout hebt. Luister, als je nog een paar jaar flink oefent, krijg je het vast wel onder de knie.’

Ervan overtuigd dat hij Roe zo vriendelijk mogelijk heeft afgewimpeld, zonder zijn dromen compleet om zeep te helpen, komt het oude konijn overeind van de boomstam om terug te gaan naar de burcht voor zijn ontbijt. Hij wordt tegengehouden door Roe, die zijn keel schraapt.

‘Nokin is een konijn met een witte vacht en hemelsblauwe ogen. Hij heeft lange haren die hij op zijn hoofd in stekels recht overeind heeft gezet, zoals alle krijgers van de stammen van de Ijsslakte, waar hij vandaan komt. Hij draagt een donkergroene tuniek en broek, en een zilveren halsring om zijn nek. Hij heeft een litteken op zijn linkerwang, waar een hermelijn hem met zijn klauw heeft opengehaald voordat hij die met zijn blote handen doodde. Hij eet wortels, radijzen en rapen, net als iedereen, maar het liefste eet hij de zwarte bessen die op de toendra groeien. Hij zegt bijna nooit iets, en als hij iets zegt, doet hij dat met een vreemd accent. De andere konijnen willen allemaal weten waarom hij zijn stam op de Ijsslakte heeft verlaten, maar ook daarover zwijgt hij. Hij is het eerste konijn dat zijn geschenk krijgt van de Godin. Het is een koperen dolk, zo scherp als het licht van de sterren, en daarom heet hij ook Sterrenklauw.’

De bard staart het kleine konijn met open mond aan. Roes blik staat op oneindig terwijl hij vertelt, alsof hij in een andere wereld kijkt. Na een paar seconden komt hij weer tot zichzelf. Hij schudt zijn hoofd even en kijkt wat verward, alsof hij niet helemaal begrijpt wat er is gebeurd.

Maar de bard begrijpt het wel. Het konijntje verkeerde in de trance van de verhalenverteller, dat uitstapje naar een andere wereld die deels in je hoofd bestaat en deels ergens anders. Het betekent helaas dat het kleine konijn inderdaad een gave heeft, en dat de bard degene is die er nu iets mee moet.

Als om dat te bevestigen klinkt op dat moment de koekoek, ergens in het Doornwoud. De eerste koekoek van de lente. Als dat geen teken van de Godin is, wat dan wel?

De bard zucht en mompelt een nogal onfatsoenlijke vloek.

‘Wat zei u daar?’ vraagt Roe. ‘Iets over stinkende snorharen?’

‘Wat? Nee, hoor,’ zegt de bard. Hij zucht nog eens. ‘Kom maar mee naar binnen, dan doen we het meteen en hebben we het maar gehad.’

‘Wat gaan we dan doen?’ Nu snapt Roe er echt niets meer van.